

Találkozás a székely Szentföldön

Írta : Hankó Ildikó

(Megjelent a Demokrata című hetilap 2014 március 12-i számában)

Léteznek találkozási pontok, ahol a sors szeszélye folytán nemzeti nagyjaink valamilyen közös cél érdekében egy időben szőtték álmaikat a magyarság sorsáról. Pedig eredendően származás szerint nem is voltak szintiszta magyarok, de lelkükben többszörösen is. Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc idején **Gábor Áron, Bem József és Petőfi Sándor** a Kárpát-haza legkeletibb részén védték az ország határait. Gábor Áron a maga tervezte ágyúival, Bem apó kivételes katonai tehetségével, Petőfi lelkesítő beszédeivel, verseivel; egy székely-magyar, egy lengyel-magyar és egy szlovák-szerb-magyar.

A háromszéki **Bereck** az Ojtozi – szoros bejáratánál épült. Valaha mezőváros volt, rangját 1426-ban **Zsigmond királytól** kapta. A város feladata a határszél védelme volt, korai okmányokban Bereckfalva néven szerepel. Előjogokkal felruházott kenézség rangú településként óvta a határokat. Ojtoz egykor Magyarország keleti határfalva volt, a szoros kinyílása után az út menti 30-as számú ház kertjében ma is látható az 1940-es visszatéréskor emelt hármaskő, amely a magyar címer hármashalmát szimbolizálja. A ház magyar lakói virágözönnel borították be a határköveket, így őrzik a becses emléket. Kivételes fekvése okán a szorost mindig óvni kellett a betolakodóktól. Nem véletlen, hogy a 48-as forradalom három óriását a szabadságharc bukása árnyékában, 1849 nyarán Bereckben találjuk. Gábor Áron ágyúöntő mestert, aki Bécsben tanult, Bereckben született, a települést Ojtoz felé átszelő főút 103-as számú házában. Ma már más épület áll a szülőház helyén, falán márványtábla hirdeti a technikai zseni nevét. E sorok írójának rokona a Gábor család. Nagypám berecki házában gerendáján (a Fő utca 227-es számú házban) a következő véset olvasható: *„Építette a házat Isten segedelméből Farkas Antal és nője, Gábor Katalin, az 1844. évben, a nagy tűzvész után.”* A rokonság révén a második világháborút megelőzően díszvendégként hívták meg nagypámat, lemhényi **Hankó Aladárt** a Nagyváradon felállított Gábor Áron-szobor avatására. Az impozáns emlékmű **Nagyvarjasi Oláh Sándor** alkotása. A háborút követően, 1971-ben az emlékművet Kézdivásárhely főterén állították fel, a Székelyföldön. Az ágyúöntés központja ugyanis Kézdivásárhely volt. 1849 júliusában Gábor Áron a Kökös falu melletti ütközetben megsebesült, és útban hazafelé, Eresztvényben meghalt. Ott temették el, 1892-ben épített síremlékéhez március 15-én a környék lakói napjainkban huszáruhában és népviseletben vonulnak a sírhoz.

Bem tábornok 1849. július 25-én érkezett Moldvából Bereckbe, ahol Petőfivel is találkozott. A hagyomány szerint a nagypám házában tartottak haditanácsot, ahonnan a költő Bem tábornokkal Marosvásárhelyre ment. (A legendás székely hadosztály utoljára július 10-én, Bem tábornok első marosvásárhelyi érkezésére állt ismét össze.) Petőfi az utolsó éjszakáját

Székelykeresztúron a **Gyárfás**-kúriában töltötte a segesvári csata előtt. Bem tábornok féltette a fiaként szeretett költőt, ezért megtiltotta, hogy a csatában részt vegyen. Az ütközet napján látták utoljára élve Petőfi Sándort, és ahogy azóta is tudjuk, eltűnt. Tetemét a csatatéren többszöri keresés ellenére sem találták meg.

Tuzson János nevéhez fűződik a „magyar Thermopülai” néven emlegetett nyerges-tetői csata július 31-én. Ez volt a Székelyföld védelmében vívott utolsó, véres küzdelem. Eközben zajlott a segesvári ütközet is, aminek elvesztése a szép remények, a szabadság, a függetlenség összeomlását jelentette.

A székelyföldnek a keleti csücskét, a Háromszéki-medence római katolikusok által lakott vidékét Szentföldnek nevezik. Hisszük, hogy az itt harcolt és elesett hősök emléke örökké élni fog. A szabadságért, a nemzet egységéért föláldozott életek nem voltak hiábavalók, a székely Szentföld beteljesíti küldetésüket.